

ВИСОЦЬКИЙ Володимир Семенович (Высоцкий Владимир Семенович; 25. 01. 1938, Москва — 25. 07. 1980, там само) — російський поет і актор. Державна премія СРСР (1987; посмертно). Закінчив школу-студію МХАТу (1960; викл. П. Масальський). Був актором Театру мініатюр, Московського драматичного театру ім. О. Пушкіна, 1964–80 — Московського театру на Таганці. Серед ролей у театрі — Хлопуша («Пугачов» за С. Єсеніним), Лопахін («Вишневий сад» А. Чехова), Гамлет (одноім. трагедія В. Шекспіра), Галілей («Життя Галілея» Б. Брехта).

Від 1959 знімався в кіно. Перша велика роль — радист Володя у художньому фільмі «Вертикаль» (1967, Одеська кіностудія художніх фільмів, режисер С. Говорухін, Б. Дуров), де виконав власні пісні. Знявся у художньому фільмі «Короткі зустрічі» (1968, роль геолога Максима, реж. К. Муратова), «Небезпечні гастролі» (1969, роль Ж. Бенгальського, реж. Г. Юнгвальд-Хількевич), «Білий вибух» (1970, роль Капітана), а також у телевізійному фільмі «Місце зустрічі змінити не можна» (1979, роль капітана Г. Жеглова; обидва — реж. С. Говорухін), поставлених на Одеській кіностудії художніх фільмів. Серед ін. фільмів: х/ф «Служили два товариші» (1968), «Втеча містера Мак-Кінлі» (1975), «Притча про те, як цар Петро арапа одружував» (1976), т/ф «Маленькі трагедії» (1980). Як актор кіно і театру відзначився вмінням досягати абсолютного перевтілення (знакові його головні та другорядні ролі), як трагічний герой вражав силою духу, глибоким чуттєвим та емоційним самовираженням.

Пісні почав писати 1961 під впливом творчості Б. Окуджави. Це переважно монологи (казки, бурлески,

жарти, маршові ритми) від імені різних персонажів, переконливо створених В. у супроводі гітари. Серед них: «Братські могили», «Він не повернувся з бою», «Пісня про друга», «Про йогів», «Прощання», «Врятуйте наші душі», «Москва-Одеса», «07», «Полювання на вовків», «Горизонт», «Трохи повільніше, коні». Пісню «Пожежі» присвячено воєнним діям 1918–20 в Україні. Ліричний герой віршів-пісень В. — одинак-бунтівник з могутнім, невгамовним темпераментом, який усвідомлює свою приреченість, але не піддається системі, прагне до відновлення справедливості. У стилізованих казках і баладах сатирично змалював соціально-політичну ситуацію в СРСР (період «застою»), тому його твори за життя не публікували, ролі в кіно не затверджували, концерти забороняли. Однак визнання мав всенародне (неофіційні записи, самвидав, виступи у містах СРСР). Гастролював у США, Болгарії, Франції, Канаді. 1968 з'явилася грамплатівка з піснями В. із х/ф «Вертикаль», 1973–76 — ще 4 авторські аудіоальбоми, 1977 — 3 диски у Франції. Твори В. постійно перевидавали («Сочинения: В 2 т.», Москва, 2004; 16-е вид.).

Про нього створено д/ф «Спогади» (1985, Київська кіностудія художніх фільмів ім. О. Довженка, реж. В. Савельєв). Від 1992 у Москві діє Державний культурний центр-музей В. С. Висоцького (від 1996 директор — М. Висоцький), при якому виходить щорічний альманах «Мир Высоцкого: Исследования и материалы».

Основні твори

Нерв. Москва, 1981; Кони привередливые. Москва, 1987; Я конечно, вернусь... Москва, 1988; Ни единою буквой не лгу. К., 1989; Песни и стихи. Нью-Йорк; К., 1993; Собрание сочинений: В 5 т. Тула, 1993–95; «Спасите наши души!»: Песни и стихи. Москва, 2002; Не пройдет и полгода. Москва, 2004.

Рекомендована література

1. Влади Марина. Владимир, или Прерванный полет. Москва, 1989;
2. В. Высоцкий: Человек. Поэт. Актер. Москва, 1989;
3. В. Высоцкий в кино. Москва, 1989.

В. М. Войтенко

Бібліографічний опис:

Висоцький Володимир Семенович / В. М. Войтенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-34177>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).